

Orsted: Jeg vil da indskrænke mig til den Bemærkning, at jeg veed ikke, hvad det er, den høitærede Cultusminister sigter til, naar han mener, at jeg nægter det, han har opstillet som den nyere Anskuelse, Berettigelse til at kaldes en Anskuelse; det er vist det Allermindste, man kan kalde en Mening. Jeg troer kun ikke, at det kan kaldes en nyere Anskuelse i Modsætning til en ældre, i den Forstand, at det var en Mening, der havde fortrængt den gamle; thi jeg troer, der er meget Faa af dem, der have nogen Indsigt i Statsøkonomien, som ville vedfænde sig denne Mening. Jeg vilde meget let kunne gjendrive Alt, hvad der anføres mod disse faste Afgifter, som En frivillig har paataget sig, og som for bestandigt skulle hvile paa Eiendommen; men da det vilde være udenfor Ordenen at holde et udførligt Foredrag desangaaende, vil jeg her standse.

Cultusministeren: Jeg blev før afbrudt af den ærede Taler og fik ikke udtalt; men jeg skal til det Sidste gjensvare, at jeg troer, at det kan oplyses, at der er Lovgivninger, og det ikke faa Lovgivninger, hvori netop denne Grundsætning om Afloseligheden gjøres gjældende (Orsted: Det er ogsaa en reën Misforstaaelse af disse Lovgivninger).

Formanden: Jeg maa dog bemærke, at den ærede Minister havde standset sit Foredrag, da den ærede 5te Landstingsmand for 1ste Kreds (Orsted) erholdt Ordet, og jeg bestræbte det ikke som nogen Afbrydelse; i modsat Fald vilde jeg ikke have tilladt den sidstnævnte ærede Landstingsmand at tage Ordet.

Cultusministeren: Jeg har endnu et Par Ord at tilføje til hvad jeg har sagt. Naar den ærede Taler har sagt, at der var

givet Krongodsets Fæstere meget Mere, end de med Billighed havde Afgang til, saa maa jeg paa det Bestemteste benægte det. Jeg skal ikke gaae ind paa Detaillen af denne Sag — det er i det Hele taget for mig noget Fatalt, at man stædse paa en vis daarlende Maade kommer tilbage til en eengang given Lov — men jeg skal kun erindre om, at i Aaret 1836 blev der paa Krongodset paa Ddsherred Gods tilbudt Bønderne deres Gaarde til Arvesætte efter de ældre Regler, uden Kjøbesum, og der blev ikke foreskrevet nogen Frist for Antagelsen af Tilbudet. Indtil Aaret 1840 kunde de forlange deres Gaarde for Arvesætteafgift uden Kjøbesum, og da blev ved en brat kongelig Resolution Retten hertil betaget dem. Nu har man valgt en Middelvei; nu skal der tages, hvad der regnes for en billig Indfæstning, med 43 pCt. Tillæg, foruden den Arvesætteafgift, for hvilken de havde Ret til, indtil 1840, at faae Gaardene uden Kjøbesum, og jeg vil nu spørge, om man kan karakterisere den Lovgivning, der saaledes udsjævner Forholdet, ved at sige, at den giver meget Mere, end der haves billig Afgang til.

Rettelse.

Nr. 170 Sp. 2672: I Ta'erne udgaar Thalbøger, og istedetfor sættes: Sørensen, Skoleforstander; i Mei'erne udgaar Sørensen, Skoleforstander, og sættes istedet Tang; iblandt Fraværende udgaar Tang og sættes Thalbøger istedet.